ZPRAVODAJ

MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ

DUBEN—ČERVEN 2017

A co je na tom pravdy se dozvíte uvnitř čísla!

Odešla výrazná osobnost (nejen) regionální kultury

V úterý 3. ledna 2017 zemřela ve věku nedožitých 67 let dlouholetá správkyně hradu Helfštýn, zakladatelka mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston a velká propagátorka kultury Mgr. Marcela Kleckerová.

Marcela Hermína Kleckerová
*** 15. května 1950, Přerov**
† 3. ledna 2017, Hranice

Svůj kladný vztah k umění a památkové péči dávala najevo už od doby studia na Střední všeobecně vzdělávací škole v Přerově, kdy již vypomáhala při aktivitách výtvarného oddělení Vlastivědného ústavu v Přerově, předchůdce dnešního Muzea Komenského. Zde se pod vedením historičky umění Anny Pavelkové seznámila s pracovní praxí v muzejní instituci. Po úspěšné obhajobě diplomové práce „Soubor barokních soch v Hustopečích nad Bečvou" na katedře dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci nastoupila v roce 1973 do zaměstnání v oddělení školství a komeniologie přerovského muzea. K tématu kovářství se propracovala postupně. Nejprve rozvíjela svůj zájem o komeniologii, především ve spolupráci s tehdejším odborným pracovníkem (pozdějším ředitelem muzea) PhDr. Františkem Hýblem. Od výtvarného umění přes dějiny školství se následně dostala k úkolům spojeným s památkovou péčí. Nejprve pracovala jako samostatná odbornice na metodickém oddělení památkové péče a ochrany přírody, následně se stala vedoucí Správy hradu Helfštýn.

Nejen soustavná snaha o záchranu Helfštýna, boj o nutnost rekonstrukčních zásahů, usilovná propagace hradu a uměleckého kovářství na všech úrovních prezentace, ale také idea založení tradice setkávání kovářů na Helfštýně z ní právem činí nejvýznamnější osobnost novodobé historie nyní již světového centra uměleckých kovářů. O jeho budování se zasloužila svou více než třicetiletou prací. Pod jejím vedením doznal hrad Helfštýn v rámci stavební obnovy památky velkých změn, proběhlo množství dostaveb a bylo vybudováno kvalitní zázemí pro návštěvníky. Za dobu svého působení svou oddanou a neúnavnou činností, velmi oceňovanou širokou veřejností, rozvinula množství aktivit a akcí, takže se z hradu Helfštýna stalo jedno z nejvýznamnějších kulturních center regionu. Na nastavenou dramaturgii v hlavních obrysech stále navazuje i současná koncepce směřování správy hradu.

Při zakládání setkání kovářů Hefaiston v roce 1982 si asi ani ona nedokázala představit, že se z akce, na jejímž

počátku stála hrstka zapálených kumštýřů, stane světově uznávaný svátek kovářství, navštěvovaný pravidelně stovkami uměleckých kovářů a více než deseti tisíci návštěvníky z celého světa. Bez jejího velkého entuziasmu a lásky ke kovářskému řemeslu bychom dnes Helfštýn znali pouze jako jeden z turistických cílů s bohatou historií. Jasným vyhraněním na kovářské řemeslo však hrad získal zcela jiný náboj. Marcela Kleckerová uspořádala množství výstav s kovářskou tématikou, byla koordinátorkou a duší celkem 28 ročníků Hefaistonu, redaktorkou sborníku Hefaiston, iniciátorkou kovářských kurzů a propagátorkou kovářství i obecně kulturního dědictví.

Za svou usilovnou práci získala ocenění ministra kultury Artis Bohemiae Amicis za přínos české kultuře a Medaili Jana Amose Komenského – ocenění města Přerova. Při udělování Cen Olomouckého kraje v oblasti kultury za rok 2008 převzala Cenu médií. Jí organizované mezinárodní setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýn – Hefaiston – získalo Cenu Olomouckého kraje v oblasti kultury za výjimečný počin v kategorii výtvarného umění za rok 2006.

Pro hrad Helfštýn pracovala do 31. ledna 2010, kdy jí postupně se zhoršující choroba dále neumožňovala vykonávat vedoucí funkci správkyně hradu. Ani po odchodu z muzea se však nepřestala věnovat popularizaci černého řemesla a ve spolupráci s Městem Lipník nad Bečvou a jeho příspěvkovou organizací Středisko volného času externě působila jako kurátorka výstav v tamní galerii Konírna a jako hlavní organizátorka exteriérových přehlídek uměleckého kovářství Kov ve městě.

Čest její památce.

(jl)

VSTÁVEJ, SEMÍNKO, HOLALA!

Tato písnička z dětství mě napadá každé jaro, když mě s příchodem teplejších dnů a sluníčka zaplavuje nová energie a probouzí ve mně touhu hrabat se v zemi. Kdo je, jako já, zahradnický typ, už má doma dávno přichystané sáčky se semínky a nemůže se dočkat, až se půda rozehřeje natolik, že je tam všechna bude moct uložit. Přijměte pozvání do naší semínkovny a pojďte se podívat, co Vaší zahrádce nabízí!

Jana Kosturová

Od podzimu se nová semínkovna schovává v budově ornitologické stanice v Bezručově ulici. Jak vypadá? Na malém stolku najdete krabičky a v nich spoustu různých semínek zelenin, letniček, trvalek, koření a dalších druhů rostlin. Přinesli je k nám nadšení zahrádkáři, kteří si osivo sami sklidili a chtějí se o ně s ostatními podělit. Vy si je bezplatně můžete vzít a na oplátku se pokusíte na podzim přinést ta, která se podaří sklidit zase Vám. Když se nezadaří, nevadí, zkusíte to příště.

Semínkovny najdete na veřejně přístupných místech, rostou jako houby po dešti a jejich cílem je podporovat volné a nekomerční sdílení doma vypěstovaného osiva. I ony ale mají svá pravidla, která by měli uživatelé dodržovat. A tak se nesmí sdílet třeba osivo F1 hybridů, psychotropních a jiných zákonem

Pokračování na následující straně

zapovězených rostlin. Vkladatelé by měli znát alespoň základní pravidla semenaření, abychom nešířili nemoci a podporovali jen ty nejkvalitnější geny.

Pokud se Vám semínkovna zalíbila, přijďte si vybrat v otvíracích hodinách ORNIS a nebo se nejdřív podívejte na naše webové stránky do části ekoporadny – najdete tam celoročně seznam toho, co semínkovna právě nabízí.

A když už je řeč o ekoporadně! Od podzimu se snažíme díky finanční podpoře města Přerova rozvíjet znalosti veřejnosti o městském zahradničení. Mohli jste navštívit přednášky o sázení i kácení stromů, o úpravách městské zeleně. I když bydlíte v panelovém domě, můžete mít zahrádku třeba na balkóně. Pro ni Vám už doma možná vyrábí substrát a hnojivo žížaly ve vermikompostéru, který jste si vyrobili v naší dílně. A nebo jste v zimě krmili ptáky v krmítku nebo vyvěsili budku z dalších našich dílen. V dubnu pro Vás máme stavebnice domků pro hmyz a v květnu se naučíte vyrábět vertikální záhon a dozvíte se, co je to čtverečková zahrádka. Proto sledujte plakátky ve výlepu a nebo naše webové stránky.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Velikonoce na Helfštýně

Tradice, řemesla, hudba i folklor to vše Vás letos čeká při návštěvě hradu Helfštýn během velikonočních svátků. Jarmark s doprovodným programem začne již v pátek 14. dubna a potrvá až do Velikonočního pondělí 17. dubna.

Jan Lauro

Součástí programu budou ukázky řemesel v prostoru historické hradní pekárny na třetím nádvoří, kde si je budete moci také sami vyzkoušet. Malérečky představí různé techniky zdobení kraslic, košíkář z proutí vyčaruje různé dekorační předměty a chybět nebude ani paličkování či drátkování. Ve vedlejší hradní kovárně uvidíte kováře při práci a třeba si odvezete i podkovu pro štěstí nebo jinou drobnost.

O zábavu se postará Studio Bez kliky s vystoupením pro celou rodinu, které v průběhu prodlouženého víkendu zopakuje na několika místech hradu.

Sobotu i neděli rozezní nádvoří cimbálová muzika Primáš a její hraní doprovodí dětský folklorní soubor Maleníček z Lipníku nad Bečvou.

Přejeme krásné a pohodové Velikonoce a těšíme se na Vaši návštěvu.

Mykokosmos – svět hub nebo houbový svět

Houby byly dlouho opředeny tajemstvím a v mnoha kulturách jim je přikládán až magický význam. Pojďte s námi nahlédnout do tohoto tajemného vesmíru v naší nové sezónní výstavě. Právě začínáme!

Martina Hrazdírová

Seznámíme Vás s historií hub, tedy s tím, jak se člověk s houbou potkal. Co ale jsou vůbec houby zač, kde se berou, vždyť mnohé z nich se tváří a nebo chovají až mimozemsky...? Na tuto otázku a spoustu dalších získáte odpovědi při návštěvě naší výstavy.

Hřib smrkový

Uvidíte nejen známé jedlé houby, které obohacují náš jídelníček, ale nahlédneme i do světa hub nejedlých, tvarově a barevně zajímavých, rostoucích často již brzy na jaře. Chybět nebudou ani houby jedovaté, které by měl znát každý, kdo vyrazí s košíkem do lesa. Každoročně se u nás sbírají houby, které jsou prokazatelně našemu zdraví škodlivé, a občas za to zaplatíme i daň nejvyšší – náš život.

Jiné houby radostně škodí – a to nejen našemu zdraví, setkáváme se s nimi v nejrůznějších oborech naší činnosti. Některé škodí v lesnictví a zemědělství, jiné jsou parazitické, schopné zahubit svého hostitele.

Lošákovec palčivý

Poznáte také samozřejmě druhy, které bychom rozhodně k jídlu sbírat neměli, i když jsou jedlé – chrání je totiž zákon. O tom, že máme u nás chráněné živočichy a rostliny, se všeobecně ví, ale zákonem chráněné houby v našich vědomostech chybí. Nejen, že za sběr těchto druhů hrozí tučná pokuta, ale houbař si na nich ani nepochutná, protože mu budou zabaveny. Občas nacházíme v lesích i některé velmi vzácné a ohrožené druhy, i ty na výstavě uvidíte. Mykologové již řadu let pátrají po druzích, které u nás rostly v minulosti. Snem každého mykologa je některý z těchto druhů u nás znovu objevit...

Seznámíme Vás také s druhy léčivými, našemu zdraví prospěšnými, i s druhy, které si můžeme v domácích podmín-

Ohnivec zimní

kách sami vypěstovat. A každoročně se u nás najde pestrá paleta druhů, o kterých toho moc nevíme – jedná se o nepůvodní druhy, které v našich podmínkách zdomácněly. Často k nám přicestovaly z velké dálky, především s kulturou nepůvodních dřevin a rostlin, které člověk s oblibou vysazuje.

Pavučinec hercynský

Český národ je národem houbařským, a tak vás jistě bude zajímat, jak správně jednotlivé houby sbírat a upravovat. Nahlédnete do kuchyňky houbaře, seznámíme Vás s některými recepty, poradíme, jak houby konzervovat. Navštívíme i říši obřích hub, rostoucích u nás i ve světě, a z úžasu nevyjdete v části věnované „zajímavostem". „Je až k neuvěření, co je příroda schopna vytvořit!" zahaleká pak poučený návštěvník! A to netuší, co ho čeká v závěru výstavy!

Hlíva ústřičná

Voskovka papouščí

Seznámíme vás s mykologickými novinkami, tedy s druhy, které byly v posledních letech u nás nově nalezeny nebo dokonce popsány jako nové druhy pro vědu. Průběžně budou ve výstavě také čerstvě nasbírané houby, tedy jakýsi barometr toho, jak a které právě rostou.

Muchomůrka císařka

A pokud nebudete mít dost, ukážeme vám mykologickou pracovnu a koutek nadšeného houbaře, uvidíte, co mají společného a v čem se liší. Děti i dospělí se budou moct zabavit různými hravými prvky.

Vernisáž výstavy proběhne v pondělí 3. dubna od 17 hodin. Výstavu je možno následně navštívit denně od 4. dubna do 31. října 2017 ve Velkém výstavním sále budovy ORNIS.

Jste srdečně zváni!

Že je na zámku houby? Ale houby!

Často je zmiňováno, že my Češi jsme národem houbařů. Chodíme do lesa bez ohledu na roční dobu a při dobrém úlovku pak vaříme klasické houbové pochoutky a vymýšlíme různé speciality. Abychom však při našich výpravách za houbami obstáli, je třeba dobře se teoreticky připravit. K tomu má přispět výstava Houby, kam se podíváš!, která se bude konat od 5. května do 1. října ve dvou místnostech Kaple přerovského zámku.

Jarmila Klímová

Výstava se zaměřuje na kresebné zobrazení hub v minulosti a současnosti. Uvidíme, jak vypadají jedlé a jedovaté houby v mnohonásobném zvětšení na školních nástěnných obrazech, připomeneme si oblíbené atlasy s kresbami Otto Ušáka, Otakara Zejbrlíka a řady dalších výtvarníků. Víte, že existuje i kreslená houbová kuchařka s ilustracemi Heleny Zmatlíkové? Zamíříme rovněž do oblasti mykofilatelie – miniaturních hub na poštovních známkách. Přijdeme na to, že rozpoznávání hřibů, muchomůrek, ryzců, holubinek, smržů, čirůvek a bedel je možno se učit při karetních a společenských hrách nebo z dětských knížek. Houby v různé podobě nás doslova obklopí. Pro děti i dospělé, kteří si chtějí své vědomosti ověřit, je připraveno několik zábavných a poučných aktivit.

Otakar Zejbrlík: Podzimní houby, 1941

Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 4. května v 17 hodin. Jejím hostem bude známý přerovský mykolog a vynikající malíř hub Jiří Polčák. K výstavě budou vydány pohlednice, také s jeho kresbami, a katalog školních obrazů s houbovou tematikou.

Zájemci se mohou také zúčastnit dvou komentovaných prohlídek výstavy s její autorkou Jarmilou Klímovou, a to v sobotu 3. června či v sobotu 2. září. Začátek bude vždy od 10 hodin.

Akce na zámku je propojena s tématicky podobnou výstavou Mykokosmos, pořádanou souběžně na ORNIS. Při návštěvě kterékoliv z nich získáte na tu druhou poloviční slevu na vstupném. Těšíme se na Vás a do nadcházející houbařské sezóny přejeme „Ať rostou!“.

Poklady z hůry aneb Jak se žilo na Hané

Jaro je tady a s ním i každoroční velký výstavní projekt muzea v prostorách přerovského zámku. Letos se ponese ve znamení lidových tradic a obyčejů a na to, jak se žilo na Hané, se zeptáme kurátorů výstavy, Magdy Barboříkové a Kamila Lukeše.

Můžete čtenářům zpravodaje tedy výstavu a vlastně celý projekt Poklady z hůry aneb Jak se žilo na Hané více přiblížit?

Magda Barboříková (MB) Na stejnojmenné výstavě, která bude hlavní součástí zmíněného projektu, se zaměřujeme hlavně na to, jak vypadala Haná našich pradědečků a prababiček. Tedy v době, kdy Předmostí a Šířavu tvořily zejména vesnické usedlosti s bohatou historií a kulturními tradicemi, které jsou v dnešním industriálním městě téměř ztraceny.

Kamil Lukeš (KL) Výstavu jsme rozdělili do několika částí zabírajících všechny výstavní sály druhého patra přerovského zámku. Největší pozornost bude věnována architektuře, zvykům a řemeslům, zasazeným do čtyř ročních období. Návštěvníci se rovněž podívají na nefalšovanou hanáckou půdu, zjistí zajímavosti z historie Folklorního souboru Haná Přerov, založeného v roce 1967, a prohlédnou si fotografie Jitky Hanákové, inspirované hanáckým folklorem.

Ty jsi, Magdo, iniciátorkou celého projektu. Pověz nám, co tě přimělo zpracovat právě toto téma.

(MB) Slovo hůra vymezuje prostor někde nahoře, pod šikmou střechou, kde je trámoví, přítmí a zvláštní vůně. A věci. Tajemné, zaprášené a z pohledu dítěte, které o prázdninách u stařečků hledá dobrodružství a poklady, nepotřebné, ale krásné. Postupem času vidím stejné věci a za nimi osudy našich předků, kteří je vyrobili, používali a odložili na hůru už jako nepotřebné. A také úsilí těch, kteří je tam našli a vynesli na světlo jako nejvzácnější poklady historie naší krajiny. Díky nim se zachovalo i hanácké nářečí, písně a tance, řemesla, lidové umění či architektura Hané. Stačí malé ohlédnutí za generacemi před námi a poznáte jejich šikovnost, pracovitost i lásku k rodnému kraji. „Me sme me!“ je hrdý odkaz, který musíme předávat dál.

Když se jedná o poklady z hůry, tak kde všude jste sháněli výstavené exponáty? Jsou pouze z muzejních sbírek, nebo jste museli sáhnout i po externích zdrojích?

(**KL)** Exponáty pro tuto výstavu máme převážné ze sbírek muzea. Jelikož je výstava zaměřená na náš region, snažili jsme se, aby i podstatná část předmětů byla původem z Přerovska, i když lopata na chleba nebo kosa byla ve všech regionech stejná. Proto zde máme věci, které opravdu mohli používat naši pradědečkové a prababičky.

Druhým neocenitelným zdrojem byli naši spolupracovníci a přátelé, kteří ze svých domů, stodol a půd zapůjčili další původní předměty denní potřeby našich předků.

Rád bych zde upozornil také na zajímavosti z výstavy, jakými jsou lidový vyřezávaný stůl z poloviny 18. století, původní

Pokračování na následující straně

lidové podmalby na skle či liturgické předměty.

Na začátku jsme mluvili o výstavním projektu. Opusťme na chvíli proto výstavu a věnujme se doprovodným aktivitám, kterých, jak bývá v muzeu zvykem, bude jistě nespočetně.

(MB) Ano. V rámci vstupného na výstavu budou mít návštěvníci možnost navštívit i expozici Národopis Hané a Záhoří. Výstavní projekt pak doplní i řada drobných aktivit, mezi které tradičně patří cyklus přednášek, workshopů a komentovaných prohlídek, muzejní noc s názvem Svatební noc u Křópalů v ohrožení a komentované prohlídky výstavy v rámci Dnů evropského dědictví. Díky projektu bude muzeum rovněž hostitelem XIV. odborné konference o Hané. V neposlední řadě je potřeba také zmínit aktivity, cílené na děti a mládež, jakými jsou lektorovaný a samoobslužný edukační program Poklady z hanácké půdy aneb Jak se žilo u Křópalů.

(KL) Jak bylo řečeno, součástí projektu budou také přednášky a komentované prohlídky. Tímto bych rád pozval čtenáře hned na 25. dubna, kdy budeme od 17 hodin spolu s Magdou provádět návštěvníky výstavou v rámci komentované prohlídky. A první z přednášek se uskuteční 6. června, kdy Ing. Radovan Urválek na přednášce s názvem Lidová architektura na Hané povypráví na pozadí celé řady fotografií, jak se vyvíjela typologie hanáckého obydlí. Přednáška začíná taktéž v 17 hodin a uskuteční se tradičně v prostorách Korvínského domu.

Folklor je v Přerově stále živý, a to nejen díky činnostem muzea, ale zejména zásluhou zájmových sdružení a spolků, které se po dlouhá léta starají o udržování tradic. Mohla bys pro nepřerovské čtenáře představit ty nejvýznamnější?

(MB) V Přerově byl založen Folklorní soubor Haná Přerov, právě díky lidem, kteří se snažili zachovat lidové tance a zvyky Hané. Letos už slaví své 50. narozeniny, což svědčí o zájmu lidí poznávat naši hanáckou historii. Členové souboru před jedenácti lety v Přerově položili základní kámen Folklornímu festivalu V zámku a podzámčí a stáli také při vzniku Dětského folklorního souboru Trávníček a spolku Cukrle, který se zaměřil na udržování lidových tradic. S Folklorním souborem Haná Přerov se také podrobněji seznámíte ve výstavě Poklady z hůry... a v dalších doprovodných akcích.

A otázka na závěr: Od kdy do kdy bude možno se na výstavu podívat?

(KL) Výstavu Poklady z hůry aneb Jak se žilo na Hané bude možné navštívit na přerovském zámku od 14. dubna až do 18. října 2017. Vernisáž a oficiální zahájení celého projektu proběhne 13. dubna v 17 hodin.

(MB) Ještě bych ráda poděkovala partnerům projektu. Mediálním partnerem je Televize Přerov, s. r. o. Projekt dále podpořilo statutární město Přerov, API-TEA Technologies, Pivovar ZUBR, a. s., Pekárna Racek, s. r. o. a Hanácká kyselka, a. s.

Děkuji i vám za rozhovor. **(seh)**

Poklady z hanácké půdy aneb Jak se žilo u Křópalů

Kdybychom se uměli přesouvat v čase do minulosti, pak bychom před více než sto lety ve zdejším rovinatém kraji našli vesnice plné Hanáků žijících na bohatých statcích. Nikde na Moravě se nežilo tak dobře jako na Hané – v krajině oplývající úrodnou půdou.

Kateřina Tomešková

V hanáckých staveních se na stolech prostřených k hodování objevoval nejen dobrý domácí chléb, ale také pšeničné buchty („bochte“) s mákem a koláče („vdolke“) s trnkama, bramborové knedlíky („šeške“) s uzeným masem a se zelím nebo kvasnicové knedle („pěry“) s máslem a mlékem. K obyvatelům hanácké oblasti se nejlépe hodí jejich vlastní přirovnání: „Kolik řečé naděláš, tolekrát se Hanákem“. Přístupem k životu se podobají jeden druhému „jak véco vécu“ a stejně tak svou blahobytnou postavou „...jakobe skoro všeci Hanáce vepadle z oka stréčkovi Křópalovi.“ Cože? Že jste o stréčkovi Křópalovi nikdy neslyšeli? Tak to se musíte přijít seznámit s jeho příběhem do přerovského muzea...

S ohledem na narůstající zájem veřejnosti o interaktivní podobu výstav se na přerovském zámku už víceméně stalo tradicí každým rokem obohatit pilotní výstavní projekt našeho muzea o samoobslužný vzdělávací program. Tentokrát jsme se rozhodli „oživit“ pěkné etnografické téma a pro všechny návštěvníky od tří do sta let, kteří mají rádi poučně-hravé aktivity, jsme k výstavě „Poklady z hůry...“ vytvořili program s názvem „Poklady z hanácké půdy aneb Jak se žilo u Křópalů“. Nezávisle na tom, zda od dubna do listopadu letošního roku přijdou do výstavy za zážitky a poučením rodiče s dětmi, prarodiče s vnoučaty anebo kdokoliv jiný se zájmem o hru, bude na něj čekat celkem patnáct interaktivních stanovišť! V rámci plnění badatelských úloh, které jsme si pro účastníky programu připravili, se každý může stát „pravým Hanákem“ a na vlastní kůži si vyzkoušet „jak se žilo na Hané“: bude pracovat, tančit, zpívat, kreslit, poslouchat příběhy nebo také sledovat pohyblivé obrázky.

Věříme tomu, že zkušení dospěláci rádi pomůžou dětem a mládeži s plněním úloh, například jim vysvětlí význam některých pro ně na první pohled nepochopitelných výrazů, které ale dobrý hospodář musel dnes a denně nosit „pod klobókem“: „žebřeňák“, „plácačka“, „loňák“, „vobřislo“, „cepik“ nebo „jetrnice“, „jelitka“, „ovárek“ aji „oškvarke“. Vyvrcholením programu je aktivita zaměřená na odkrývání tajemství staré půdy a poznávání starobylých předmětů. Tato činnost odjakživa byla, je a pravděpodobně vždycky bude pro všechny zvídavé děti silným magnetem.

Přijměte naše srdečné pozvání k aktivní účasti na muzejně-edukačním programu a přijďte se podívat na hanáckou náves, grunt i na jeho půdu jako na místa plná pokladů, která stojí za prošmejdění...

Kovářský virtuos Claudio Bottero

Sezónní výstava v hradní galerii na Helfštýně od 30. dubna představí práce italského uměleckého kováře Claudia Bottera – autora navazujícího na rodinnou tradici významné dílny v Torreselle di Piombino Dese nedaleko Padovy.

Jan Lauro

Slavnostní zahájení proběhne v sobotu 29. dubna od 14 hodin. Na rozdíl od tradičních kovářských výstav bude největší prostor věnován polohám díla, které předchází samotné realizaci, a to fázím stojícím při zrodu, v momentě, kdy o budoucím provedení tvůrce začíná uvažovat, rozvrhovat kompozici a navrhovat postupy práce. Z archivu autora bude na Helfštýn převezeno cirka šest desítek originálních kreseb a návrhů kovářských prací, které předcházely zhmotnění architektonických doplňků, užitných děl i ryze sochařským počinům. Botterova všem známá preciznost zpracování kovů bezpochyby vychází z obdobného přístupu ke kresbě, která je zde základem každého kvalitního návrhu. Elegantní linky švihovek, jistota, s níž vládne tužce i uhlu ve spojení s propracovanými strukturami šrafování a důmyslným stínováním, činí z jeho kresebných návrhů neopakovatelná umělecká díla, která zde poprvé uceleněji odhalíme veřejnosti.

Během posledních let dosáhlo Botterovo kovářské dílo světového věhlasu. Pravidelně se zúčastňuje sympozií, výstav a workshopů na všech kontinentech. Jeho přednášky a ukázky živé práce přitahují i ty nejzkušenější mistry. V přetváření kovu nezná hranice. Základním rysem jeho prací je perfektní řemeslné zvládnutí materiálu. Cit pro kovy uplatňuje již ve svých kresebných návrzích, pracuje s dynamikou a netradičními kontrasty. Bottero zkrátka neustále „přemýšlí v železe“. Patří k lidem, kteří svou prací žijí a považují ji za svou životní vášeň. Podle těch, kteří ho znají, pracuje v podstatě neustále.

Přijďte se sami na vlastní oči přesvědčit, že špičkový kovář může, či lépe řečeno musí být rovněž skvělým výtvarným umělcem.

VELKÝ DEN S OPRAVDOVÝM ARCHEOLOGEM

Muzeum Komenského v Přerově Vás zve
na netradiční oslavu Mezinárodního dne dětí!

31. 5. / 1. 6. / 2. 6. 2017

V tyto dny se mohou přihlášené skupiny zvídavých žáků i předškoláků vydat na přerovský zámek za zážitkovým poznáváním a novou zkušeností.

Celkem na šesti interaktivních stanovištích budou na všechny zájemce o hru na mladého archeologa čekat zkušení muzejní lektoři, včetně jednoho opravdového archeologa!

Každý účastník akce se může těšit na zajímavou příležitost vyzkoušet si na vlastní kůži, co všechno musí takový archeolog umět, aby mohl správně postupovat při výzkumu té či oné archeologické lokality nebo třeba na to, jaké nástroje používá při zaměřování terénu. Během akce budou členové badatelských skupin společně objevovat tajemství zámeckého komínu, s průvodcem si prohlédnou pravěkou expozici, prošmejdí nádvoří i zámecký příkop. Starší žáci si mohou na půdě muzea napsat „písemku" na nově získané znalosti a dovednosti, která bude mít podobu poučně-zábavného pracovního listu. Mladší účastníci akce se zase mohou těšit na veselé omalovánky. Kdo z dětí správně splní všechny připravené úkoly, může si za odměnu vyzkoušet práci s detektorem! Každý zájemce o pravěkou archeologii si tak kromě slavnostního pocitu a neobvyklých zážitků od nás tentokrát odnese i malý dáreček.

Délka programu: 90 minut. Cena programu: 40 Kč/žák, pedagogický doprovod zdarma.

Objednávky na program volejte na tel.:
581 250 531 (denně mimo pondělí) nebo pište na e-mail: pokladna@prerovmuzeum.cz.
Objednávejte se zavčas, počet vstupů je omezen!!!

Na Vaši návštěvu se těší Mgr. Katka Tomešková, Ph.D., muzejní pedagožka a autorka akce.

muzeum v Přerově
Galerie města Přerova
Olomoucký kraj Muzeum Komenského v Přerově je příspěvkovou organizací zřízenou a financovanou Olomouckým krajem

Velký den s opravdovým archeologem

Je veřejným tajemstvím, že se naše muzeum v posledních letech intenzívně věnuje zájemcům o poznávání historie z řad školních skupin. V jarním období, kdy se podle kalendáře pomalu začínají blížit oslavy Mezinárodního dne dětí, se pracovníci edukačního pracoviště na zámku pustili do příprav netradiční vzdělávací akce. Pro zvídavé školáky i předškoláky, kteří se zúčastní hry na mladého archeologa, bude ve dnech 31. května, 1. a 2. června 2017 přichystáno šest interaktivních stanovišť s úkoly zaměřenými na odhalování pravěkých záhad i souvislostí. Každý účastník akce se může těšit na zajímavou příležitost vyzkoušet si na vlastní kůži, co všechno musí takový archeolog umět, aby mohl správně postupovat při výzkumu archeologické lokality nebo třeba na to, jaké nástroje používá při zaměřování terénu. Během akce budou členové badatelských skupin společně objevovat tajemství zámeckého komínu, s průvodcem si prohlédnou pravěkou expozici, prošmejdí nádvoří i zámecký příkop. Starší žáci si mohou na půdě muzea napsat „písemku" na nově získané znalosti a dovednosti, která bude mít podobu poučně-zábavného pracovního listu. Mladší účastníci akce se zase mohou těšit na veselé omalovánky. Kdo z dětí správně splní všechny připravené úkoly, může si za odměnu vyzkoušet práci s detektorem! Každý zájemce o pravěkou archeologii si tak kromě slavnostního pocitu a neobvyklých zážitků od nás tentokrát odnese i malý dáreček.

(tom)

Autobusový zájezd do Tišnova a okolí

Muzeum Komenského v Přerově zve již tradičně všechny milovníky umění a historie na předprázdninový autobusový zájezd do Tišnova, Předklášteří u Tišnova a na hrad Pernštejn, který se uskuteční 15. června. Odjezd autobusu z Přerova bude jako obvykle z parkoviště za kinem Hvězda v 7 hodin.

Společně navštívíme místní nejvýznamnější památky, kterými bezpochyby jsou historická radnice, děkanský kostel sv. Václava a barokní domy v centru Tišnova. Dále pak klášter cisterciaček z počátku 13. století Porta coeli v Předklášteří u Tišnova s bohatě zdobeným raně gotickým portálem. Na závěr exkurze si prohlédneme gotický hrad Pernštejn. U všech památek je zajištěn odborný průvodce.

Hrad Pernštejn

Cena zájezdu je 300 Kč bez vstupů do navštívených objektů.

Závazné přihlášky lze podávat na pokladně zámku Muzea Komenského v Přerově.

Bližší informace získáte prostřednictvím e-mailu lukes@prerovmuzeum.cz nebo osobně či telefonicky (tel. 581 520 531) na pokladně přerovského zámku.

Srdečně zve průvodce Kamil Lukeš.

V muzeu se vypráví příběhy hradů

Jelikož aktuální výstavu Příběhy hradů... připravilo Muzeum Komenského v Přerově ve spolupráci se zlínskou pobočkou Klubu Augusta Sedláčka, byli jeho vybraní členové požádáni také o příspěvek v podobě odborné přednášky.

Lubomír Vyňuchal

Na druhé čtvrtletí tak připadly dvě doprovodné akce. V úterý 11. dubna uslyšíme řadu sdělení na téma hradů Hostýnských vrchů. Těžko předvídat, které z deseti hradních lokalit věnuje kroměřížský památkář Radim Vrla nejvíce času, každopádně z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že jeho přednášky jsou vždy poutavé a veřejností vyhledávané. Navíc kopce v okolí Bystřice pod Hostýnem máme doslova za humny, tudíž nabyté informace můžete vzápětí spojit třeba s návštěvou Hrádku u Přílep, hradů Chlum, Janůvka, Křídlo, Loučka, Lukov, Obřany, Skalný, Šaumburk či Nový Šaumburk.

Hrad Drahotuš

Cyklus přednášek uzavře 30. května terénní archeolog přerovského muzea a zároveň člen zlínské pobočky KAS, Mgr. Zdeněk Schenk, Ph.D., který se zaměří na hrady dolního Pobečví. Zcela jistě Vás překvapí a zaujmou aktuální informace z výzkumů např. hradu Drahotuš nad obcí Podhoří.

Přednášky doplněné dataprojekcí se uskuteční v Korvínském domě (Přerov, Horní náměstí 31), vždy od 17 hodin.

Samotná výstava v prostorách přerovského zámku potrvá až do 4. června 2017. Můžete zde vidět desítky fotografií a perokreseb od MUDr. Jiřího Hozy a Milana Zikmunda a stovky historických pohlednic evropských panských sídel. Nově byla výstava obohacena taktéž o model hradu Helfštýna v měřítku 1 : 100, který představuje renesanční hradní palác a tzv. kravařské předhradí v první čtvrtině 17. století. Na vlastní oči se můžete přesvědčit u stolního revolverového stereoskopu od vídeňské firmy Rudolf Lechner o způsobu prezentace památek a turistických cílů v době Rakousko-Uherska. Na výstavě jsou vítány také děti, které zde mohou skládat dřevěné kostky či vyzkoušet velkoformátové PEXESO s motivy hradů. Uvítáme také jejich přinesené kresbičky a malůvky hradů, zámků a jejich obyvatel. Před výstavním sálem je instalována replika modré prvorepublikové schránky, která je určena nejen pro vhození vzkazů od návštěvníků výstavy, ale právě pro ony dětské výtvory. Pokud nám jejich rodiče zanechají na zadní straně kontakt, mohou být vybrané práce odměněny drobnými cenami. Přijďte se poučit, inspirovat, zahrát si a případně naladit na romantickou vlnu, rádi vás uvidíme.

Přerov opět ve znamení folkloru

Již 11. ročník folklorního festivalu V zámku a podzámčí se letos uskuteční ve dnech 9. a 10. června na Horním náměstí v Přerově.

Tomáš Barbořík

Milovníci a příznivci folkloru se tradičně mohou těšit na přehlídku špičkových folklorních souborů z Čech, jižní i severní Moravy, a dokonce i na hosty ze Slovenska.

Představí se rovněž pořádající Folklorní soubor Haná Přerov, který v letošním roce oslaví kulaté jubileum – 50. výročí od svého založení. Tato významná událost se samozřejmě dotkne i samotného festivalu, protože v rámci této své malé oslavy si pořádající soubor Haná nadělí folklorní dárek v podobě páteční-ho pořadu (9. června), kde se představí celá plejáda lidových zpěváků a muzikantů, kteří se s úspěchem prezentovali na přerovském folklorním festivalu v prů-

běhu předchozích deseti let jeho trvání.

Nedílnou součástí festivalu je již tradičně dětská pěvecká soutěž O zámecký klíč, stejně jako doprovodné programy a soutěže pro nejmenší diváky, které jsme nevynechali ani v letošním roce. Naproti tomu novinkou bude další doprovodná akce, kterou pořadatelé festivalu připravili na středu 7. června. Těšit se tak můžete na Vyprávění o víně a folkloru, při kterém rozhodně nebude chybět ani víno, ani zpěv.

Festival je pořádán za podpory Ministerstva kultury ČR, Olomouckého kraje a statutárního města Přerova. Hlavními spolupořadateli festivalu jsou Muzeum Komenského v Přerově a Cukrle, z. s. Pořádající Folklorní soubor Haná Přerov se těší na společně prožité chvíle během tohoto přerovského folklorního svátku. Jste srdečně zváni.

KALENDÁRIUM

neboli

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT...

3. 4. **Vernisáž výstavy Mykokosmos.** Od 17.00, ORNIS.

7. 4. **Výtvarná dílna. Drátování, výroba věšáčku.** Od 16.00, ORNIS.

8. 4. **Dílna ekoporadny.** Od 13.30, ORNIS.

11. 4. **Hrady Hostýnských vrchů.** Přednáška k výstavě Příběhy hradů... Od 17.00, Korvínský dům.

13. 4. **Vernisáž výstavy Poklady z hůry aneb Jak se žilo na Hané.** Od 17.00, přerovský zámek.

14. 4.–17. 4. **Velikonoce na hradě.** Zábavně naučný program k velikonočním svátkům. Helfštýn.

20. 4. **Pěstování hub.** Přednáška. Od 17.00, Korvínský dům.

21.4. **Den Země.** Akce pro školy a veřejnost. Od 9.00 do 14.00, areál Michalov a ORNIS.

25. 4. **Poklady z hůry – komentovaná prohlídka.** Od 17.00, přerovský zámek.

29. 4. **Vernisáž výstavy Kovářský virtuos Claudio Bottero**. Od 14.00, Helfštýn.

29. 4. **Otevření expozice uměleckého kovářství. Noční kování.** Od 9.00 do 24.00, Helfštýn.

2. 5. **Houbařské úterý.** Přednáška. Od 17.00, ORNIS.

3. 5. **Den Slunce.** Cyklus přednášek pro školy a veřejnost. Od 8.00 do 15.00 pro školy, od 17.00 pro veřejnost, ORNIS.

4. 5. **Vernisáž výstavy Houby, kam se podíváš!** Od 17.00, přerovský zámek.

6. 5. **AUTHOR ŠELA MARATHON.** Cyklozávod, Helfštýn.

12. 5. **Noc slavíků.** Ornitologická exkurze, ORNIS.

13. 5. **Helfštýnský okruh.** Sraz veteránů. Od 9.00 do 18.00, Helfštýn.

16. 5. **Lidový tanec.** Workshop k výstavě Poklady z hůry... Od 17.00, Korvínský dům.

19. 5. **Výtvarná dílna. Tisk na textil.** Od 16.00, ORNIS.

20. 5. **Dílna ekoporadny.** Od 13.30, ORNIS.

20. 5. – 21. 5. **Festival vojenské historie.** Od 10.00 do 18.00, Helfštýn.

26. 5. **Muzejní noc. Divadelní představení.** V 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 , přerovský zámek.

30. 5. **Hrady dolního Pobečví.** Přednáška k výstavě Příběhy hradů... Od 17.00, Korvínský dům.

3. 6. **Houby, kam se podíváš! – komentovaná prohlídka.** Od 10.00 do11.00, přerovský zámek.

6. 6. **Lidová architektura na Hané**. Přednáška k výstavě Poklady z hůry... Od 17.00, Korvínský dům.

7. 6. **Pohádka o Bajajovi, Karel IV. přijíždí.** Helfštýn.

9. 6. – 10. 6. **Folklorní festival V zámku a podzámčí.** Horní náměstí Přerov.

15. 6. **Nebude to otrava! aneb Houby v kuchyni a na talíři.** Kuchařská dílna. Od 17.00, ORNIS.

17. 6. **Helfštýnská Devítka.** Večer folkových písniček s Devítkou a jejími hosty ke 25. výročí založení skupiny. Od 18.00, Helfštýn.

17. 6. **Helfštýnské ateliéry.** Muzejní dílny, Helfštýn.

20. 6. **Lidová písnička.** Workshop k projektu Poklady z hůry... Od 17.00, Korvínský dům.

ZPRAVODAJ MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ
DUBEN—ČERVEN 2017

Texty: Tomáš Barbořík, Magda Barboříková, Martina Hrazdírová, Jarmila Klímová, Jana Kosturová, Jan Lauro, Kamil Lukeš, Romana Nitková, Kristina Sehnálková, Kateřina Tomešková a Lubomír Vyňuchal
Foto: archiv Muzea Komenského v Přerově, Jitka Hanáková a Jiří Polčák
Kresby: Jiří Tomešek (s. 10)
Redakce a grafická úprava: Kristina Sehnálková

Vydalo Muzeum Komenského v Přerově, p.o., Horní nám. 7, 750 02, Přerov. IČO: 00097969.
Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČR E 21496.
Příští číslo vyjde 30. června 2017.

Olomoucký kraj
Muzeum Komenského v Přerově je zřízeno a financováno Olomouckým krajem.

muzeum KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ